

Abstract:

The purpose of this project is to find out how a children's magazine can be designed based on children's preferences, to stimulate and attract children aged 9-12 to read. A study was made on two fifth classes including a total of 37 students. According to the results most children get attracted to literature if it is mainly about their personal interest, if the literature promotes learning and if the children can identify themselves with the characters. Beyond that the study shows that children enjoy for instance mystery and horror, humor, real stories, surreal stories, comics and adventure. All of the students have a cell phone. One question was "How do you prefer to read?". Eight students answered that they prefer to read on a computer, cell phone or tablet, the rest 29 students prefer to read in a physical book. In another question, 23 students said that they sometimes read on their computer, cell phone or tablet and four people do it often. Ten people never read digitally. The children were asked to choose the magazine cover they like and the most popular was *Kalle Anka*, followed by *Goal*, *KP*, *Lasse Majas detektivbyrå* and lastly *Bamse*. The children could write the name of their favorite books and magazines. Four children wrote *Min häst* as their favorite magazine. Three children wrote that their favorite book is *Harry Potter*, two wrote *Zombiefieber* and two wrote *Dagbok för alla mina fans*. The other answers were titles that only one child mentioned.

Innehållsförteckning:

Sidnummer:

1. Inledning	4
1.1 Syfte	4
1.2 Frågeställning	4
1.3 Metod	4
2. Bakgrund	6
2.1 Vad innebär läslust?	6
2.2 Vad innebär digital läsning?	6
2.3 Vad innebär fysisk läsning?	6
2.4 För att känna läslust	6
2.5 Motivationens betydelse för läsning engagemanget	7
2.6 Författarteknik anpassat för barn	7
2.7 Barns relation till läsning	8
2.8 Varför barn kan välja bort läsning?	9
2.9 Läsförmågans påverkan av digitalisering och papperstidningar	9

Innehållsförteckning:

Sidnummer:

3. Resultat	10
3.1 Vad får/lockar dig till läsning?	10
3.2 Finns det något annat som lockar dig till läsning? I sådana fall beskriv vad?	10
3.3 Hur vill du helst läsa?	11
3.4 Läser du något i din mobiltelefon, dator och surfplatta?	11
3.5 Vilka/vilken bild tycker du är mest rolig om den hade varit i en bok?	12
3.6 Vilken eller vilka tidningar skulle du helst läsa?	12
3.7 Har du någon favoritbok/tidning? Vilken?	13
3.8 Beskriv varför du tycker boken/tidningen är så bra	14
3.9 Beskriv varför du tycker om din favoritkaraktär	14
3.10 Vad gillar du att läsa?	15
4. Diskussion	15
4.1 Locka barn till läsning	15
4.2 Bästa sättet för barn att läsa	16
4.3 Barnens preferenser	16
5. Referenslista	18

1. Inledning

I Sverige går lästrenden hos barn och unga upp och ner. I rådande stund minskar läsningen hos yngre, men samtidigt läser de mer i förhållande till äldre barn, menar Statens Medieråd (2021). Den dagliga läsningen bland barn i åldrarna 9 till 12 år minskade 2012 till 2020 från 31 procent till 27 procent. Emellertid visade det sig att barns dagliga läsning i 9 årsåldern ökade från 27 procent till 30 procent. Liknande trend fanns bland 10 åringar, där den dagliga läsningen ökade från 16 till 24 procent mellan 2018 och 2020 (Statens Medieråd, 2021).

Enligt Regeringen 2013 (Prop. 2013/14:3) är det nödvändigt att stärka barns och ungas läsförmåga och läslust. Läsning är en förutsättning för att människor ska utvecklas.

Kunskaps- och utbildningsnivån stärks av att barn i tidig ålder tar del av litteratur och utvecklar sin egna kreativitet. Litteraturen hjälper oss inte enbart att förmedla upplevelser och känslor, utan även att förstå världen och oss själva (Prop. 2013/14:3). Med bakgrund av detta finns en ökad kunskap och förståelse till varför barn läskunnighet är viktigt. För att främja läslust bland barn behövs litteratur som stimulerar samt lockar barn till läsning. Därför ska det här gymnasiearbetet undersöka vad som lockar barn till läsning samt hur en barntidning kan utformas för att ge barn lust till läsning.

1.1 Syfte

Syftet med gymnasiearbetet är att ta reda på hur en barntidning kan utformas utefter barns preferenser, för att stimulera samt locka barn i åldrarna 9-12 år till läsning.

1.2 Frågeställningar

1. Vad lockar barn i åldrarna 9-12 år till läsning?
2. Hur kan en barntidning utformas för att väcka barns läslust?

1.3 Metod

Metoden som användes för att besvara frågeställningarna och syftet var en kvantitativ undersökning. Undersökningen var i form av en enkät, som heter *Utforma en barntidning*. Enkäten bestod av en rad olika obligatoriska frågor. Det fanns frågor där flera svarsalternativ

var möjliga att välja. Dessutom fanns det frågor som enbart krävde ett svar och därtill fritextfrågor. Anledningen till att enkäten innehöll frågor med flera svarsalternativ berodde på att barnen skulle ha möjligheten att få välja flera alternativ som stämmer bäst in på dem. Frågorna var obligatoriska på grund av att barnen ska försöka svara på frågorna med de alternativ som stämmer bäst in på dem. Om barnen inte svarar på alla frågor kan de inte avsluta enkäten. Det kan ha funnits andra alternativ som möjligtvis stämmer bättre och som inte finns med i enkäten. För att minska den risken var ett svarsalternativ "Vet ej".

Fritextfrågor används i undersökningen som ett komplement, för att barnen ska ha möjligheten till att utveckla sina svar från tidigare frågor. Ett exempel är på en fritextfråga som är en följdfråga till "Vad får/lockar dig till läsning? är "Finns det något annat som lockar dig till läsning? I sådana fall vad?". I enkäten ställs totalt 20 frågor, men endast nio stycken av dem presenteras i resultatavsnittet. Det beror bland annat på att vissa frågor inte är relevanta till syftet och frågeställningen eller att de är överflödiga. I bilaga 1 presenteras samtliga av de 20 frågor som barnen svarade på.

Utforma en barntidning skickades ut till två femteklassare där alla är födda 2010, vilket innebär att de var eller ska fylla 12 år. Enkäten distribuerades via lärare ut till barnen och de fick svara på enkäten under lektionstid. Undersökningen genomfördes av 38 elever, men ett elevsvar uteslöts på grund av felmarginal. Personen hade svarat att hen var född 2018, vilket är högst orimligt då personen påstår att hen enbart är fyra år. Anledningen till undersökningen skickades ut till tolvåringar beror på att barn i yngre ålder ofta ser upp till äldre. Därför gjordes valet att skicka ut enkäten till de barn som var äldst i åldersspannet. Sedan valdes även den åldersgruppen på grund av att de troligtvis har lättare att kunna förklara vad de föredrar och inte, förhållandevis till barn som är yngre. Efter undersökningen drogs en generaliserad slutsats utefter barnens svar, om barns preferenser i åldrarna 9-12 år.

Undersökningen *Utforma en barntidning* har en hög validitet, eftersom den mäter det som är nödvändigt för att besvara frågeställningarna. Resultaten som kommit från barnen är troligtvis sanningsenliga och uppriktiga. Däremot kommer svar på frågor som till exempel

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA PROGRAMMET

“Förstod barnen alla frågor?” eller “Svarade de verkligen sanningsenligt?” aldrig kunna besvaras, utan måste tas för givet. Av den anledningen skulle reliabiliteten kunna ses som något lägre. Reliabiliteten skulle även kunna ses som låg, eftersom att 37 barn inte nödvändigtvis kan representera alla barn i Sverige i åldrarna 9-12 år. Om undersökningen skulle göras på nytt är det därför inte säkert att samma resultat ges. Statistiskt sett bör inte alla 37 elever tänka på exakt samma sätt.

2. BAKGRUND

2.1 Vad innebär läslust?

I magisteruppsatsen “Att älska att läsa” författad av Lindén (2016) beskrivs definitionen av läslust. Körling (2011) menar att den pedagogiska bemärkelsen av lust är att vilja pröva, skriver Lindén (2016, s.12). Vidare förklarar hon att Clark & Rumbold (2006) menar att lustläsning ger tillfredsställelse och sker av egen fri vilja.

2.2 Vad innebär digital läsning?

Digital läsning innebär att en text läses på en dator, läsplatta eller mobiltelefon. Det kan till exempel vara faktatexter såväl som skönlitterärt.

2.3 Vad innebär fysisk läsning?

Att läsa fysiskt innebär att läsa en tryckt bok, som man håller i handen och bläddra i.

2.4 För att känna läslust

För att känna läslust beskriver Ahlgren och Rosvall (2006) vikten av att elever i tredje klass själva får välja en skönlitterär bok att läsa. De skönlitterära böcker som var mest lockande för de tolv barnen som medverkade i Ahlgren och Rosvalls studie var att de roliga och spännande. Ahlgren och Rosvall (2006) menar vidare att tre av tolv elever valde bok efter fritidsaktiviteter, intressen och hobbies. Ek och Lindgren (2005) menar att när barn själva är

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA PROGRAMMET

delaktiga och väljer sin egna facklitteratur att läsa tycker de att det är roligare. För att barn ska känna läslust har inte karaktärerna i skönlitteraturen någon större betydelse (Ahlgren & Rosvall 2006). För att känna läslust har lärandet av något nytt mindre betydelse. Ahlgren och Rosvall (2006) menar vidare att de inte finner någon skillnad huruvida läsning var roligt eller inte mellan flickor och pojkar.

Jönsson (2008) förklarar att de flesta barnen har läslust i tidig ålder och att de läser det mesta de kommer över. I Jönssons (2008) undersökning visade det sig att barn i åldern 6-8 år delar intresset att läsa om djur. Lindén (2016) skriver att en skolbibliotekarie tycker det känns som att läsning har blivit något töntigt bland barn i ung ålder.

2.5 Motivationens betydelse för läsning engagemanget

Lindén (2016) skriver med hänvisning till Liberg (2016) att motivationen är viktig för att bli engagerad till att vilja läsa. Vidare beskriver Lindén att Liberg menar att barns engagemang för läsning kan stimuleras genom att involvera barn till de gemensamma samtalen. Utöver det kan engagemang hos barn skapas genom att utgå från dess direkta erfarenheter samt upplevelser. Ytterligare en faktor, som motiverar till läsning är att egna val genomförs, förklarar Lindén (2016) att Andersson (2015) menar. Det är viktigt att barn öppnas till en litteraturens värld där de känner glädje, kunskap och spänning. Med stöd av Lundberg (2010) beskriver Lindén (2016) vidare nödvändigheten av att barn får läsa texter, som hjälper dem förstå den värld de lever i. Enligt Lindén (2016) menar en del pedagoger att elevers läslust kan avta om man inte knäcker läskoden.

2.6 Författarteknik anpassat för barn

Enligt Ek (2006) menar Rimsten-Nilsson (1980) att barnboks författare medvetet använder ett anpassat språk och erfarenheter i böcker för att ge barnen ett samband till deras upplevelser. Barns ordförråd har möjlighet till att utvecklas med barnböcker. Genom att barn identifierar sig med karaktärer i böcker kan barn få en känsla om vad som är rätt eller fel, beroende på vad karaktärerna förmedlar. Vidare skriver Ek (2006) att Rimsten-Nilsson (1980) förklarar:

“/.../ läsning av barnlitteratur kan vara ett naturligt sätt för barn att underhålla och utveckla läsförmågan” (s.4).

2.7 Barns relation till läsning

Enligt Hofer Karlssons (2010) har elever god relation till läsning på fritiden. Det finns dock även människor som tycker tvärtom. Hofer Karlsson (2010) förklarar att anledningen till att vissa inte gillar att läsa kan bero på att de läser en bok på en för svår nivå. Tiden och lusten hos eleverna varierade, likaså hur frekvent de läser. Somliga läser en gång om dagen, medan andra läser några gånger i månaden. Elever läser bland annat skönlitteratur och olika tidningar. I skolan svarar eleverna att de inte läser så mycket dagstidningar, utan främst skönlitteratur, faktaböcker och annat i skolan. Det som en själv vill läsa och inte vill läsa börjar alltid med ett medvetet val, skriver Hofer Karlsson (2010) att Chambers (1995) menar. Lärare från årskurs fem förklarar att det är viktigt att presentera böcker utifrån elevens intresse. Därför är det viktigt för eleven att ta reda på vad som stimulerar deras egna intressen för att hitta en bok som passar. Vidare förklarar Hofer Karlsson (2010) att Norberg (2003) påstår att färre barn läser böcker, vilket kan bero på att datorns ökade användning till skillnad från tidigare. Enkäten pekar också på att elever inte läser mycket dagstidningar, utan främst faktaböcker och skönlitteratur och annat i skolan.

I en bokcirkel med Chen (2017) visar det att barn gillar olika typer av böcker. Någon gillar inte att läsa om kärlek och vänskap, medan andra gillar böcker och genrer som Harry Potter, deckare samt böcker som rör ens egna fritidsintressen. Vilka typer av böcker som intresserar flickor och pojkar skiljer sig åt enligt Chen (2017). Vidare beskriver hon att pojkar intresserar sig mer för sportböcker med bilder. Flickor å andra sidan tycker om att läsa mycket text då de inte uppskattar barnsliga snabbblästa böcker med för mycket bilder. Uppfattningen menar Chen (2017) att hon delade med Hedmarks (2011) bok *Barnen berättar*.

2.8 Varför barn kan välja bort läsning?

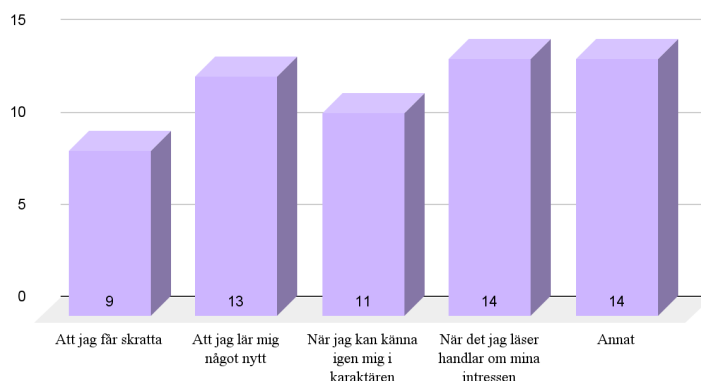
Ek och Lindgren (2005) resultat tyder på att anledningen till att barn i många fall inte hinner att läsa beror på att mycket annat kommer ivägen. Valet mellan att prioritera till exempel fritidsaktiviteter och kompisar eller läsning kan vara svårt. Det är vanligt att läsning sker innan läggdags då barnen är trötta. En undersökning genomförd av Ek och Lindgren (2005) pekar på att två elever som läser serietidningar har problem med sin läsning med saknar flyt. Vidare skriver Ek och Lindgren (2005) att Norberg (2003) tycker att det är skönlitteratur som bör läsas eftersom de stimulerar barns fantasi. Det kan i sin tur leda till att elever har lättare att läsa uppgifter och problem i vardagen. Emellertid betonar Ek och Lindgren (2005) ytterligare en gång vikten av att elever måste läsa det som intresserar dem för att bevara läslusten. För svår litteratur försämrar läslusten hos elever. Ek och Lindgren (2005) menar att det gäller att hitta en bra balans mellan de olika generna. Elevers läsning kan utveckla sin läsning om de då och då får utmaningar.

2.9 Läsförmågans påverkan av digitalisering och papperstidningar

Skolverket (2018) presenterar att Tyskland, USA och Nederländerna kommit fram till att de elever som läser fysiska texter tenderar att läsa längre i förhållande till de som läser digital läsning. Det visar också att de som läser fysiskt fångar upp fler viktiga delar och får därmed en djupare läsförståelse än de som läser digitalt. Enligt den internationella studien PIRLS, som genomfördes 2016 visar undersökningen att elever var sämre på pappersläsning än digital läsning (Skolverket 2016). Rimsten-Nilsson (1980) menar att de barn som läser serietidningar inte tränar upp sin förmåga att läsa och skriva text, eftersom de bilderna ibland räcker för att ta del av det spännande innehållet.

3. Resultat

3.1 Vad får/lockar dig till läsning?

Figur 1. Antal barn som svarat på något eller flera av de fem svarsalternativen.

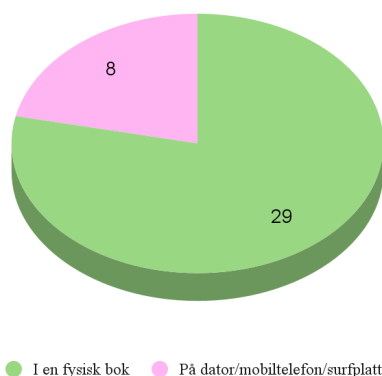
3.2 Finns det något annat som lockar dig till läsning? I sådana fall beskriv vad?

Figur 2. Fritextfråga. Antal barn som svarar där svaren redovisas i textstorlek utifrån hur vanligt förekommande de var.

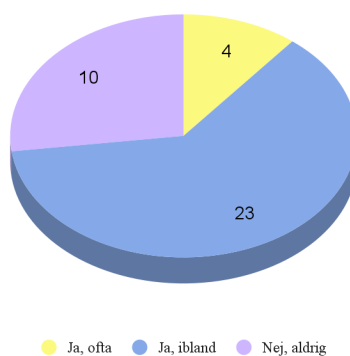
En fritextfråga i enkäten var “Finns det något annat som lockar dig till läsning?” och barnen kunde själva skriva annat som lockar dem till läsning. Formuleringarna som har störst teckenstorlek skrevs av flest barn. Fyra barn skrev “Nej” och det samma gällde de som skrev “Om boken är bra”. Formuleringarna “Skräck”, “Spänning” och “Humoristiskt” skrev tre barn på vardera formulering. Formuleringarna “Jag får komma in i en annan värld”, “När jag inte har något att göra” och “Får lära mig något nytt” skrev två barn på vardera formulering. Resterande formuleringarna i ordmolnet skev en person på varje formulering.

3.3 Hur vill du helst läsa?

Figur 3. Kan enbart välja ett alternativ. Antal barn som helst läser i en fysisk bok respektive helst på dator/mobiltelefon/surfplatta.

3.4 Läser du något i din mobiltelefon, dator och surfplatta?

Figur 4. Kan enbart välja ett alternativ. Antalet barn som läser ofta, ibland eller aldrig i mobiltelefon, dator och surfplatta.

3.5 Vilka/vilken bild tycker du är mest rolig om den hade varit i en bok?

Figur 5. Antal barn som svarat på något eller flera av de fem svarsalternativen.

3.6 Vilken eller vilka tidningar skulle du helst läsa?

Figur 6. Antal barn som svarat på något eller flera av de fem svarsalternativen.

3.7 Har du någon favoritbok/tidning? Vilken?

Figur 7. Fritextfråga. Antal barn som svarar där svaren redovisas i textstorlek utifrån hur vanligt förekommande de var.

Den här är en fritextfråga och de formuleringar som har störst teckenstorlek skrevs av flest barn. Fyra barn svarade att *Kalle Anka* är deras favorittidning och 4 barn svarade att *Min häst* är deras favorittidning. Två barn har *Kamratposten* som favorittidning. Resterande tidningar som står i ordmolnet skrevs ett barn per tidningstitel.

Figur 8. Fritextfråga. Antal barn som svarar där svaren redovisas i textstorlek utifrån hur vanligt förekommande de var.

Den här är en fritextfråga och de formuleringar som har störst teckenstorlek var skrivna av flest barn. Tre barn skrev att *Harry Potter* är deras favoritbok. *Zombiefieber* var två barns favoritbok och detsamma gäller *Dagbok för alla mina fans*. Resterande boktitlar skrevs av ett barn per titel.

3.8 Beskriv varför du tycker boken/tidningen är så bra

Fritextfråga

Ord som “spännande” (11 barn) och “rolig” (6 barn) skrevs upprepade gånger av olika barn när de skulle beskriva varför deras favoritbok eller favorittidning är bra. Fem barn visar sig ha ett starkt intresse för hästar. Av den anledningen uppskattar de sin favoritbok eller favorittidning eftersom den innehåller hästar. Ett elevsvar till varför hen tycker om tidningen

Min häst: “Mycket häst bilder och en miniserie om Mulle”.

Ett barn skrev att hen gillar roliga figurer, en annan gillar disneykaraktärer och två andra skrev att de gillar sin favoritbok eftersom de kan relatera till karaktären. Två barn skrev att deras favoritbok är bra då den innehåller skräck och en skrev för att den är hemsökt. Det var två barn som beskrev sin favoritbok som bra då den innehåller korta kapitel, medan ett annat barn menar att hen gillar sin bok eftersom den är lång. Tre skrev också att de gillar tidningen eller boken eftersom den innehåller bilder. Ett barn skrev att hen gillar sin bok eftersom den är sorglig. “Jag gillar mycket att spela och när jag läser den så får jag massa tips” på hur man kan göra på t.ex. Minecraft”, skrev ett barn som gillar tidningen *Robot*. Ett barn gillade *Alba i landet bortom*, eftersom den inte är verklighetstrogen.

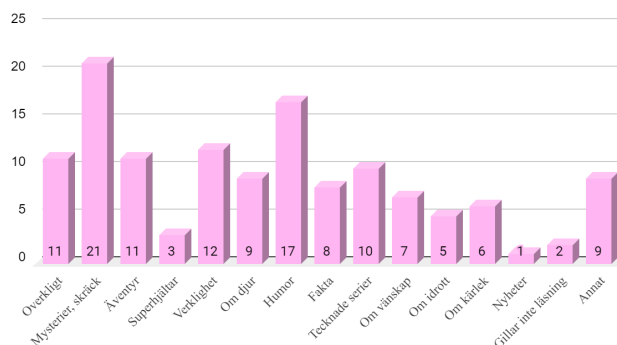
3.9 Beskriv varför du tycker om din favoritkaraktär

Figur 9. Fritextfråga. Antal barn som svarar där svaren redovisas i textstorlek utifrån hur vanligt förekommande de var.

Den här är en fritextfråga och de formuleringar som har störst teckenstorlek var skrivna av flest barn.

3.10 Vad gillar du att läsa?

Figur 10. Antal barn som svarat på något eller flera av de fem svarsalternativen.

Stapeln “Verklighet” formulerades i enkäten “Om verkliga händelser som jag kan känna igen mig i”.

4. Diskussion

4.1 Locka barn till läsning

I undersökningen *Utforma en barntidning* ställdes en fråga med flersvarsalternativ om vad som lockar barnen till läsning, se *Figur 1*. Det är 14 elevröster på alternativet “När det jag läser handlar om mina intressen”. Elever måste läsa det som intresserar dem för att bevara läslusten (Ek & Lindgren 2005). Resultatet från undersökningen om att barn gillar att läsa om sina intressen stämmer överens med tidigare forskning. Rimsten-Nilsson (1980) menar att barnboks författare medvetet skriver om erfarenheter och upplevelser som barn kan relatera till, vilket *Utforma en barntidning* tyder på. Det är viktigt att barn vet vad som stimulerar deras egna intressen för att hitta en bok som passar (Hofer Karlsson, 2010). Det Hofer Karlsson (2010) framför visar på att det är viktigt att lyssna på barnens åsikter för att främja barns läslust. Att barns delaktighet är viktigt menar även Ek och Lindgren (2005) och Liber (2016). “Att jag får lära mig något nytt” fick 13 elevröster, *Figur 1*. Barnens val stämmer inte överens med vad Ahlgren och Rosvall (2006) tidigare kommit fram till. De menar att lära sig nytt i skönlitterära böcker inte har någon större betydelse för lusten att läsa. Lundberg (2010) å andra sidan menar att barn måste öppnas upp till en värld där litteraturen bland annat främjar kunskap.

Tidigare forskningsresultat skiljer sig även från *Utforma en barntidning* resultat när det kommer till vikten av igenkänningsfaktor hos litterära karaktärer. I *Figur 1* valde elva barn att

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA PROGRAMMET

de lockas till läsning när de kan känna igen sig i karaktären. Resultatet är motsägande det Ahlgren och Rosvall (2006) skriver. De menar att karaktärerna i skönlitteratur inte har någon större betydelse för att barn ska känna läslust. Både Lundberg (2010) och Ahlgren och Rosvall (2006) nämnde att roliga böcker är viktigt för att öka barns läslust. Emellertid är det nio personer som röstar att "Att jag får skratta" lockar till läsning, vilket är det alternativ som hade lägst röster. Däremot är det jämnt mellan de fem olika alternativen och det skiljer sig enbart fem röster mellan "Att jag får skratta" och "När det jag läser handlar om mina intressen". Av den anledningen kan resultatet tolkas som att det är nödvändigt att skönlitteratur är roligt för att främja barns läslust.

4.2 Bästa sättet för barn att läsa

Enligt *Utforma en barntidning* svarade alla 37 elever att de har en mobiltelefon. I undersökningen fanns även en fråga som löd "Hur vill du helst läsa?". Åtta barn svarade "På dator/mobiltelefon/surfplatta" och 29 svarade i en fysisk bok. Resultatet från undersökningen är anmärkningsvärd då Norberg (2003) menar att barn läser färre fysiska böcker än tidigare. Han menar att det kan bero på datorns ökade användning. I *Utforma en barntidning* ställdes även frågan "Läser du något i din mobiltelefon, dator och surfplatta?". Fyra barn svarade "Ja, ofta", 23 barn svarade "Ja, ibland" och tio barn svarade "Nej, aldrig". Majoriteten barn läser således digitalt ibland, trots det föredrar majoriteten att läsa i en fysisk bok, men ändå minskar det fysiska läsandet. Resultaten skulle kunna tolkas som att en digital tidning inte behöver uteslutas då barn ofta hänger i de forumet. En annan fördel med en digital tidning är att alla barn kanske inte har den ekonomiska möjligheten att prenumerera på en fysisk tidning. Å andra sidan föredrar barn fysiska böcker och därför är möjligtvis en fysisk tidning ett bättre alternativ. En annan möjlig lösning för att kunna nå ut till flertalet barn skulle kunna vara att både publicera tidningen digitalt och fysiskt.

Rimsten-Nilsson (1980) är kritisk till serietidningar. Hon menar att barn som läser serietidningar inte tränar upp sin förmåga att läsa och skriva text. Det beror på att bilderna ibland räcker för att ta del av de spännande innehållet. Enligt PIRLS 2016, visade det sig att elever var sämre på pappers läsning än digital läsning, därför skulle det kunna vara en orsak till varför barntidningen bör vara i fysisk form (Skolverket 2016). Däremot är inte syftet med barntidningen att öka barns läsförmåga, utan är snarare utformad för att främja barns läslust. Därför är det viktigt att barntidningen har ett varierat innehåll som fyller många olika behov, för att så många barn som möjligt ska vilja läsa den.

4.3 Barnens preferenser

Vad barn föredrar att läsa skiljer sig enligt undersökningen *Utforma en barntidning* samt tidigare forskning. Somliga gillar inte att läsa om kärlek och vänskap, andra gillar Harry Potter, deckare och böcker som rör sin egna fritidsintressen (Chen 2017). I en fritextfråga i *Utforma en barntidning* skrev två barn att de lockas till läsning när de får lära sig något nytt. Barn måste öppnas upp till en värld där litteraturen främjar glädje, kunskap och spänning (Lundberg 2010). Barn kan utveckla sin läsning om de ibland får utmaningar, däremot kan för svår litteratur minska läslusten hos barn (Ek & Lindgren 2005). *Utforma en barntidning* har en flera svarsalternativ fråga där barnen kunde välja vad de gillar att läsa. De två alternativen

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA
PROGRAMMET

som fick flest röster var “Mysterium, skräck” (21 st) och “Humor” (17 st). Att litteratur ska vara roligt och spännande för att locka barn till läsning menar även Ahlgren och Rosvall (2006). Liberg (2016) menar att skriva om barns egna upplevelser och erfarenheter främjar barns läsning, vilket stämmer överens med *Utforma en barntidning*. På tredje plats var “Verklighet”, som tolv barn tyckte om att läsa. Anledningen till att barn gillar att läsa realistiska berättelser skulle kunna bero på att barn kan identifiera sig med karaktärerna, vilket även Rimsten- Nilsson (1980) menar. Emellertid, enligt undersökningen gillar inte barn enbart verkliga berättelser, utan även överklighet och äventyr. Båda alternativen fick elva elevröster. Åtta barn gillar att läsa om fakta, tio barn gillar tecknade serier och 7 barn gillar att läsa om vänskap. Barn i åldern 6-8 år gillar att läsa om djur (Jönsson 2008). Barntidningen är dock inte riktad mot barn i den åldersgruppen. Å andra sidan visade *Utforma en barntidning* att nio barn faktiskt tycker om att läsa litteratur med djur. Lägst elevröster hade kategorierna “Om idrott” (5 st), “Om kärlek” (6 st) och “Nyheter” (1 st).

Enligt Chen (2017) intresserar sig pojkar mer för sportböcker med bilder, medan flickor gillar mycket text. Hon menar att tjejer inte uppskattar barnsliga snabblästa böcker med för mycket bilder. Chens (2017) uppfattning är inte något som undersökningen *Utforma en barntidning* delar och är inte heller relevant för att utforma barntidningen. Meningen med tidningen är inte att locka fler killar kontra tjejer, utan för att locka alla barn i åldrarna 9-12 till läsning.

För att locka barn till läsning måste det finnas en bra balans mellan olika genrer (Ek & Lindgren 2005). Därför bör barntidningen dels ha till exempel humoristiska-, mystiska- och verkliga inslag och dels inslag där barn har möjlighet att lära sig något nytt. För att utforma en barntidning som kan nå ut till så många som möjligt krävs det att flertalet intressen och behov beaktas.

5. Referenslista

Ahlgren, L., & Rosvall, E. (2006). *Vad fångar elevers läslust?* [Examensarbete, Malmö högskola]

<https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1491352&dswid=-7088>

Andersson, Jonas (2015). Med läsning som mål, Om metoder och forskning på det läsfrämjande området. Kulturrådets skriftserie 2015:3.

http://www.kulturradet.se/sv/publikationer_/Med-lasning-som-mal/

Chambers, A. (1995). BÖCKER OMKRING OSS - om läsmiljö. Stockholm: Norstedts Förlag AB

Chen, L. (2017). *Vad säger barnen?: En studie av 9-12-åringars upplevelser av bokcirklar.* [Examensarbete, Högskolan i Borås].

<https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1127779&dswid=-4615>

Clark, Christina, & Rumbold, Kate (2006). Reading for pleasure: a research overview. London: National Literacy Trust. <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED496343.pdf>

Ek, C., & Lindgren, H. (2005). *Fångad av läslust! Hur pedagoger kan öka läslusten hos elever.* [Examensarbete, Luleå tekniska universitet].

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1024747/FULLTEXT01.pdf>

Ek, C. (2006). *Fångad av läslust: hur pedagoger kan öka läslusten hos elever.* [Examensarbete, Luleå tekniska universitet].

<https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=-2738&pid=diva2%3A1024747&c=1&searchType=SIMPLE&language=sv&query=f%C3%A5ngad+av+1%C3%A4slust&af=%5B%5D>

[5D&aq=%5B%5B%5D%5D&aq2=%5B%5B%5D%5D&aqe=%5B%5D&noOfRows=50&sortOrder=author_sort_asc&sortOrder2=title_sort_asc&onlyFullText=false&sf=all](#)

Hedemark, Å. (2011). Barn berättar: en studie av 10-åringars syn på läsning och bibliotek. Stockholm : Svensk biblioteksförening.

Hofer Karlsson, C. (2010). *Läslust: En enkätundersökning om elevers läsvanor* [Examensarbete, Mälardalens högskola Eskilstuna Västerås].
<https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A401334&dswid=4712>

Jönsson, E. (2008). *Barns läsning i hemmet*. [Examensarbete, Malmö högskola]
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1490073/FULLTEXT01.pdf>

Körling, Anne-Marie (2003). Läsning från början. I I. Norberg (Red.), *Läslust och lättläst, Att förebygga och reparera lässvårigheter och bevara läslusten* (s.10-25). Lund: Bibliotekstjänst.

Liberg, Caroline (2016). *Textrörlighet, läsförståelsestrategier och didaktiska val*. I T. Alatalo (Red.), *Läsundervisningens grunder* (s. 121-144). Malmö: Gleerups.

Lindén, S. (2016). *Att älska att läsa* [Magisteruppsats, Högskolan Kristianstad].
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:935542/FULLTEXT01.pdf>

Lundberg, Ingvar (2010). *Läsningens psykologi och pedagogik*. Stockholm: Natur & Kultur.

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA
PROGRAMMET

Norberg, I. (2003) *Läsande förebilder. I*, Norberg, I (Red): LÄSLust & LättLäst. (Skrifter utgivna av Svenska barnboksinstitutet nr 79). Lund: Grahns Tryckeri AB

Norberg, I. (2003) *Pojkars och flickors läsning i dag. I*, Norberg, I (Red): LÄSLust & LättLäst. (Skrifter utgivna av Svenska barnboksinstitutet nr 79). Lund: Grahns Tryckeri AB

Prop. 2013/14:3. *Läsa för livet*.

https://www.google.com/url?q=https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/prop/osition/lasa-for-livet_H1033/html&sa=D&source=docs&ust=1647591753697408&usg=AOvVaw11TdXQ6W-wfnmdVCDAWv9a

Rimsten-Nilsson K. (1980). *Barnböcker och läslust*. Skövde; Skövde Offset. ISBN 91-7728-013-X

Skolverket. (2018, 29 maj). *Tryckta texter ger bättre läsförståelse*. Hämtad 2021-12-20 från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/artiklar-om-forskning/tryckta-texter-ger-battre-lasforstaelse>

Skolverket. (2021, 26 oktober). *PIRLS: en studie om läsförståelse*. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/internationella-jamforande-studier-pa-utbildningsområdet/pirls-internationell-studie-om-lasformaga-hos-elever-i-ar-skurs-4#skvtableofcontent982>

Statens Medieråd. (2021, 11 oktober). *Minskat läsande i nästan alla åldrar*. <https://www.statensmedierad.se/aktuellt/nyheter/2021/minskat-lasande-i-nastan-alla-aldrar>